

O'zbekiston Respublikasi
Sog'liqni saqlash vazirining
2025 yil "23" iyundagi
180-sonli buyrug'iga
ilova

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI

RESPUBLIKA PIRINATAL MARKAZI QOSHIDAGI RESPUBLIKA NEONATAL XIRURGIYA O'QUV-DAVOLASH-METODIK MARKAZI

**«GASTROSHIZIS. OMFALOSELE (EKZOMFALUZ)»
NOZOLOGIYA BO'YICHA MILLIY KLINIK YORDAM STANDARTI**

TOSHKENT-2025

"TASDIQLAYMAN"

Tabiiyot xodimlarini kasbiy malakasini
rivojlantirish markazi direktori,
O'zbekiston Respublikasi bolalar xirurglari
jamiyati raisi, professor
Akilov X.A.

« » 2025 __ yil

**«GASTROSHIZIS. OMFALOSELE (EKZOMFALOZ)»
NOZOLOGIYA BO'YICHA MILLIY KLINIK YORDAM STANDARTI**

TOSHKENT-2025

**«GASTROSHIZIS. OMFALOSELE (EKZOMFALUZ)»
NOZOLOGIYA BO‘YICHA MILLIY KLINIK YORDAM STANDARTI**

**NOZOLOGIYA BO‘YICHA MILLIY KLINIK STANDARTNING NOMI (KOD), DIAGNOSTIKA VA DAVOLASH BILAN SHUG‘ULLANUVCHI
MUTAXASSISLARNING NOMI:**

XKT-10/11 kodi:	Kasallik nomi	Tashxis qo‘yish uchun nozologiyalar bilan shug‘ullanadigan mutaxassislar ambulatoriya sharoitida davolanish		Statsionar diagnostika va davolash uchun nozologiyalar bilan shug‘ullanadigan mutaxassislar	
		Bosh nazoratchi mutaxassis	Qo‘shimcha jalb qilinadigan mutaxassislar	Bosh nazoratchi mutaxassis	Qo‘shimcha jalb qilinadigan mutaxassislar
	XKT-10				
Q79.3	Gastroshizis				
Q79.2	Omfalosele				
	XKT-11				
LB02	Gastroshizis	-	-	Bolalar jarrohi, anesteziolog-reanimatolog	Kardioxirurg, neyroxirurg, genetik, gastroenterolog, nevropatolog, neonatolog, LOR, akusher-ginekolog
LB01	Omfalosele				

DIAGNOSTIKA, DAVOLASH, REABILITATSIYA VA DISPANSER TADBIRLARI

Diagnostik tadbirlar	Tibbiy xizmatlar nomi	Rejali tibbiy yordam darajasi va turi bo'yicha					Xizmatlar yoki tekshiruvlarning minimal soni	Davolash davomiyligi
		Ambulator sharoitda davolash		Statsionar sharoitda davolanish				
		OSHP	OP/ KTOP	Туман (шаҳар) шифохоналари	Вилоят даражасидаги тиббиёт муассасалари	Respublika darajasidagi tibbiyot muassasalari		
Boshqa mutaxassis (shifokor) maslahati	1. Shikoyat va anamnez 2. Ob'ektiv ko'rik 3. Jismoniy va klinik tekshiruv 4. Instrumental tadqiqotlar	-	-	Bolalar jarrohi, anesteziolog-reanimatolog	Bolalar jarrohi, anesteziolog-reanimatolog	Bolalar jarrohi, anesteziolog-reanimatolog	4	Davr davolanish: murojaat bo'yicha Davomiyligi davolanish: 90 kungacha
Eslatma: Agar tumanda mutaxassis bo'lmasa, bemorlar qo'shni tumanga yuboriladi.								
Konsultatsiya (qo'shimcha) mutaxassis (shifokor)	1. Shikoyat va anamnez 2. Ob'ektiv ko'rik 3. Jismoniy va klinik tekshiruv.	-	-	Bolalar jarrohi, anesteziolog-reanimatolog	Bolalar jarrohi, anesteziolog-reanimatolog	Bolalar jarrohi, anesteziolog-reanimatolog	4	Davr davolanish: murojaat bo'yicha Davomiyligi davolanish: 90 kungacha
Eslatma. Bemorni tekshirishda hamroh kasalliklar aniqlanganda, tibbiyot muassasalari darajasida ko'rsatmalarga muvofiq mutaxassislarning qo'shimcha maslahatlari o'tkaziladi. Kasallik og'ir kechganda, zarurat tug'ilganda, tekshiruvlar soni oshirilishi mumkin.								
Asosiy laboratoriya tahlillari	1. Umumiy qon tahlili	-	-	+	+	+	1	
	2. Umumiy siydik tahlili	-	-	+	+	+	1	
	3. Qonning bioximik tahlili	-	-	+	+	+	1	
	4. Koagulogramma.	-	-	-	+	+	1	

	5. HBsAg ni aniqlash.	-	-	+	+	+	1	
	6. AntiHCV ni aniqlash	-	-	+	+	+	1	

	7. OIVni aniqlash	-	-	+	+	+	1	
	8. Qon guruhini aniqlash	-	-	+	+	+	1	

Eslatma: Bemorni ko'rikdan o'tkazishda hamroh kasalliklar aniqlanganda, tibbiy muassasalar darajasidan kelib chiqqan holda ko'rsatmalar bo'yicha qo'shimcha tekshiruvlar o'tkaziladi. Kasallik og'ir kechganda, zarurat tug'ilganda, tekshiruvlar soni quyidagicha bo'lishi mumkin.

Qo'shimcha laborator tekshiruvlari	1. Prokalsitonin	-	-	-	+	+	1	
	2. Qondagi glyukoza miqdorini aniqlash.	-	-	+	+	+	1	
	3. Qonning KIMsi aniqlash	-	-	+	+	+	1	

Eslatma: Bemorni ko'rikdan o'tkazishda hamroh kasalliklar aniqlanganda, tibbiy muassasalar darajasidan kelib chiqqan holda ko'rsatmalar bo'yicha qo'shimcha tekshiruvlar o'tkaziladi. Kasallik og'ir kechganda, zarurat tug'ilganda, tekshiruvlar soni oshirilishi mumkin.

Asosiy instrumental tadqiqotlar	1. Oshqozon ichak tarkitini ultratovush tekshiruvi	-	-	+	+	+	1	
	2. Qorin bo'shlig'ini umumiy rentgenografiyasi	-	-	+	+	+	2	

Eslatma: Bemorni ko'rikdan o'tkazishda hamroh kasalliklar aniqlanganda, tibbiy muassasalar darajasidan kelib chiqqan holda ko'rsatmalar bo'yicha qo'shimcha tekshiruvlar o'tkaziladi. Kasallik og'ir kechganda, zarurat tug'ilganda, tekshiruvlar soni quyidagicha bo'lishi mumkin.

Qo'shimcha instrumental tadqiqotlar	1. Rentgenografiya	-	-	+	+	+	1	
	2. NSG	-	-	+	+	+	1	
	3. ExoKG	-	-	+	+	+	1	
	4. Ichki a'zolarning UTT tekshiruvi	-	-	+	+	+	1	
		-	-	+	+	+	1	

Eslatma: Bemorni ko‘rikdan o‘tkazishda hamroh kasalliklar aniqlanganda, tibbiy muassasalar darajasidan kelib chiqqan holda ko‘rsatmalar bo‘yicha qo‘shimcha tekshiruvlar o‘tkaziladi. Kasallik og‘ir kechganda, zarurat tug‘ilganda, tekshiruvlar soni oshirilishi mumkin.

OSHP - oilaviy shifokor punkti; OP - oilaviy poliklinika; KTOP - ko‘p tarmoqli oilaviy poliklinika; UTT - ultratovush tekshiruvi; ExoKG - exokardiografiya; NSG- neyrosonografiya;

STATSIONARDA DAVOLANISHGA KO‘RSATMALAR:

Ushbu patologiyada statsionar jarrohlik davolash

(DORILAR BILAN DAVOLASH)

Davolash tadbirlari (asosiy medikamentoz davolash)		Tibbiy yordam darajasi va turiga ko'ra					O'rtacha sutkalik doza	Bir kursga dozalash
		Ambulatoriyada davolash		Statsionar davolanish				
Preparatning xalqaro patentlanmagan nomi	Preparatning dozasi va qo'llanilishi	OSHP	OP/ KTOP	Tuman (shahar) kasalxonalari	Tibbiy viloyat darajasidagi muassasalar	Tibbiy respublika darajasidagi muassasalar		
Metoklopramid	0,5% 2 ml ineksiya uchun eritma	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.
Ampitsillin	Ineksiyalar uchun 50-100mg/kg/sut	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.
Gentamitsin	4mg/kg/kun	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.
Sefazollin	Ineksiyalar uchun 50-100mg/kg/sut	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.
Sefotaksim	Ineksiyalar uchun 50-100mg/kg/sut	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.

Sefepim	Ineksiyalar uchun kuniga 50-80 mg/kg	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.
Sulperazon	Ineksiyalar uchun kuniga 50-80 mg/kg	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.
Vankomitsin	Ineksiya uchun kuniga 10-20 kg	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.
Amikatsin	Ineksiyalar uchun 15mg/kg/sut	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.
Metronidozol	7,5 mg/kg/bir martalik ineksiya uchun	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.
Aminoven 10%	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.
Glyukoza 10%, 40%	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.

Natriy xlor 0,9%	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.
Geparin 25000 YeD\5000ed	20ED/kg/sut infuziya tarkibida	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.
Kaliy xlorid 4%	2-4 mmol/kg/sut infuziya tarkibida	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.
Kalsiy glyukonat 10%	2mmol/kg/sut infuziya tarkibida	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.
Lipofundin	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.
Flukanozol	Ineksiya uchun kuniga 3-5 mg/kg	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.
Vitamin K	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.

Ditsinon	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.
Infulgan	Ineksiyalar uchun 7,5 mg/kg/sut	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.

Parasetamol svechi	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.
Tienam	Ineksiyalar uchun 20mg/kg/bir martalik	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.
Meropinem	Ineksiyalar uchun 20mg/kg/bir martalik	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.
Magneziya sulfat 25%	0,2 ml/kg/bir martalik	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.
GOMK 20%	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.

Fentanil 0,005%	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.
Arduan 2ml	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.
Ketamin 1ml, 50-100mg	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.

Sibazon 0,5% (Verzipam)	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.
Sildenafil	25 mg 1/8 qism kuniga 3 mahal Per.os	-	-	+	+	+	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.
Dofamin	5-15 mkg/kg/daq	-	-	+	+	+	Dozasi, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.	Doza, yuborish usuli va rejimi individual tanlanadi.

Eslatma: 1. Parenteral oziqlantirish uchun preparatlarning kunlik dozasi tug'ilgandagi vaznga bog'liq, uchun preparatlarning kurs dozasi parenteral oziqlantirish kasallikning og'irligiga bog'liq bo'lib, ko'payishi mumkin. 2. Yuqorida ko'rsatilgan preparatlar ko'rsatma bo'yicha bolaning klinik holatiga qarab buyuriladi. 3. Kasallik og'ir kechganda va sezuvchanlik aniqlanganda antibiotiklarning kurs dozasi oshirilishi mumkin.

(SHOSHILINCH VA SHOSHILINCH XIRURGIK OPERATSIYA)

Davolash tadbirlari (operativ davolash)	Tez va shoshilinch yordam darajasi va turiga ko'ra				
	Ambulatoriyada davolash		Statsionar yordam*		
Operatsiya/aralashuv/davolash nomi	OSHP/uyda	OP/ KTOP	Tuman (shahar) kasalxonalari	Viloyat tibbiyot muassasalari daraja	Tibbiy muassasalar respublika darajasidagi
1. Qorin old devorining birlamchi radikal plastikasi				+	+
2. Qorin old devorining kechiktirilgan radikal plastikasi				+	+
3. Qorin old devori plastikasi va enterostomiya				+	+
4. Shuster xaltasi (yoki silikonli xaltasi, silo bag) qo'yiladi va davolashda qo'llaniladi tug'ilgan chaqaloqlarda gastroshizis ichakni bir vaqtning o'zida qorin bo'shlig'iga to'g'rilashning iloji yo'qligi.				+	+

DISPANSER NAZORATI

(BEMORNI "D" HISOBIDA DISPANSERIZATSIYA QILISH)

Dispanserizatsiya o'tkazish tadbirlari	Tibbiy xizmatlar nomi	OSHP /OP	KTOP	Minimal miqdor	Dispanser kuzatuv davri
Mutaxassis (shifokor) maslahati	Shifokor ko'rigi	+	+	1	1 yil
Eslatma. Bemorni erta yopishqoq kasallikni davolashda klinik va laboratoriya ko'rsatkichlari bo'yicha 1 oygacha kuzatuv olib boriladi					
Instrumental tadqiqotlar	OIT ultratovush tekshiruvi, rentgenografiya	+	+	1	1 yil
Eslatma: 3 oydan so'ng bemorlarda qayta o'tkaziladi. Ichak bitishmasi va tutilishining oldini olish tavsiya etiladi.					

(REABILITATSIYA)

Faqat har yili ambulatoriya tekshiruvidan o'tish, o'tkir respirator kasalliklarning nospesifik immunoprofilaktikasi, davolovchi jismoniy tarbiya zarur.